

POHÁDKOVÝ SVĚT

PRACOVNÍ VERZE – OVĚŘOVACÍ ROK 2026/2027

Dokument bude v průběhu školního roku 2026/2027 ověřován a vyhodnocován. Na základě zkušeností a evaluace bude upraven pro používání od září 2027.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Děti objevují svět v bezpečí.“

Mateřská škola Nejdek, Nerudova, příspěvková organizace

Platnost od 1. 9. 2026

BERUŠKY • JEŽCI • PŘÍRODA • POHÁDKA

Rodinná mateřská škola v přírodním prostředí • Na Křížáku, Nejdek

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
3. Pedagogický tým	6
4. Podmínky vzdělávání	7
5. Charakteristika vzdělávacího programu	9
6. Vzdělávací obsah	11
7. Evaluace a autoevaluace školy	19

1. Identifikační údaje

Název dokumentu	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Název vzdělávacího programu	Pohádkový svět
Název školy	Mateřská škola Nejdek, Nerudova, příspěvková organizace
Sídlo školy	Nerudova 930, 362 21 Nejdek
IČO	73728969
RED-IZO	665101830
IZO	165101814
Ředitelka školy	Hermína Kinkalová
Zřizovatel	Město Nejdek
Telefon	353 925 081; 601 358 511
E-mail	prvnimts.nejdek@seznam.cz
Webové stránky	www.skolkakrizak.cz
Datová schránka	4yskvf2
Č. j.	MŠ/57/2026
Projednáno pedagogickou radou dne	17. 8. 2026
Datum vydání	17. 8. 2026
Platnost dokumentu od	1. 9. 2026

Podpis ředitelky školy:**Hermína Kinkalová**.....
 Digitálně podepsal Hermína Kinkalová
 Datum: 2026.10.01 14:06:02 +02'00'

2. Charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v klidné části města Nejdek, v blízkosti kopce Na Křížáku. Výhodou jejího umístění je snadná dostupnost přírodního prostředí, především blízkého lesa a okolní přírody, které škola pravidelně využívá při vzdělávání dětí.

Kapacita mateřské školy je 53 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou tříd:

- Berušky – třída mladších dětí přibližně od 2 do 4 let, kde je kladen důraz na postupnou adaptaci, pocit bezpečí, individuální tempo a rozvoj samostatnosti.
- Ježci – třída starších dětí přibližně od 4 do 7 let, ve které je větší prostor věnován samostatnosti, pohybu, spolupráci, objevování a přípravě na další vzdělávání.

Vnitřní prostředí školy je uspořádáno tak, aby dětem nabízelo prostor pro hru, tvoření, pohyb, odpočinek i klidné činnosti. Hračky a pomůcky jsou voleny s ohledem na věk a potřeby dětí a jsou jim v co největší míře dostupné.

Součástí školy je zahrada, která rozšiřuje možnosti vzdělávání mimo budovu. Děti zde mají prostor pro pohyb, pozorování přírody, pěstitelské činnosti a další praktické zkušenosti.

Školní zahrada v zimě (fotografie se záměrně anonymizovanými obličejí dětí).

Vodní hry na školní zahradě (fotografie se záměrně anonymizovanými obličejí dětí).

„Zahrada je také třída.“

Při vzdělávání využíváme také moderní didaktické a digitální pomůcky, například tablety, mikroskop, lupy a barometr. Nabídku doplňují ALBI knihy, interaktivní tužky a sluchátka. Tyto pomůcky podporují poznávání, bádání a tvoření, jsou využívány smysluplně a přiměřeně věku dětí a nikdy nenahrazují jejich přímou zkušenost.

Mateřská škola je školou rodinného typu. Usiluje o vytváření bezpečného, vstřícného a podnětného prostředí, ve kterém se děti i dospělí dobře znají, vzájemně si důvěřují a spolupracují. Důraz je kladen na osobní přístup, respekt k individuálním potřebám dětí a přirozenou spolupráci s rodinou.

Charakter školy je založen na rodinném prostředí, blízkém vztahu k přírodě, bezpečí, vzájemné důvěře a respektování individuálních potřeb dětí.

3. Pedagogický tým

Pedagogický tým tvoří ředitelka, učitelky a asistentka pedagoga. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady stanovené platnou legislativou. Společným cílem je vytvářet bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém se dítě může rozvíjet podle svých možností a potřeb. Pedagogové spolupracují při plánování, realizaci i hodnocení vzdělávání a průběžně sdílejí zkušenosti z pedagogické práce.

Ředitelka školy

Ředitelka vytváří podmínky pro kvalitní vzdělávání, otevřenou komunikaci a dobré klima školy. Podporuje týmovou spolupráci, profesní rozvoj pedagogů, jejich sebereflexi a sdílení zkušeností. Pečuje o spolupráci se zákonnými zástupci, zřizovatelem a dalšími partnery školy a využívá výsledky evaluace k dalšímu rozvoji mateřské školy.

Učitelka jako průvodce dítěte

Učitelka je průvodcem dítěte. Přípravuje bezpečné a podnětné prostředí, nabízí vzdělávací příležitosti a respektuje individualitu dítěte, jeho tempo, potřeby a zájmy. Vzdělávání plánuje na základě pedagogické diagnostiky, podporuje samostatnost, aktivitu, spolupráci a možnost volby a průběžně reflektuje účinnost své práce.

Asistentka pedagoga

Asistentka pedagoga je partnerem učitelky a plnohodnotnou součástí pedagogického týmu. Podle potřeb dítěte a třídy se podílí na přípravě prostředí, realizaci vzdělávací nabídky i jejím vyhodnocování. Podporuje zapojení dítěte do společného života třídy a spolupracuje s učitelkou při individualizaci vzdělávání.

Profesní rozvoj a spolupráce

Pedagogové se průběžně profesně rozvíjejí, sledují aktuální poznatky v oblasti předškolního vzdělávání a využívají je ve své každodenní práci. Součástí kultury školy je vzájemná podpora, profesní rozhovor a společné hledání cest, které vedou k co nejlepším podmínkám pro rozvoj dětí.

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Usilujeme o prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, přijímaně a respektovaně. Podporujeme wellbeing dětí, tedy jejich celkovou tělesnou, psychickou a sociální pohodu, vzájemnou důvěru a otevřenou komunikaci.

Děti mají možnost vyjadřovat své názory, potřeby a emoce. Pedagogové respektují jejich individuální tempo, osobní hranice a potřebu soukromí nebo klidu. Dětem je umožňována přiměřená volba činností a jsou vedeny k postupnému převzetí odpovědnosti za vlastní jednání.

Zpětná vazba je zaměřena především na snahu, pokrok a hledání řešení. Pedagogové se vyhýbají porovnávání dětí mezi sebou a podporují jejich zdravé sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráci s rodinou chápeme jako důležitou součást vzdělávání dítěte. Usilujeme o otevřenou, vstřícnou a partnerskou komunikaci založenou na vzájemné důvěře a respektu.

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole prostřednictvím osobního kontaktu, aplikace Správa MŠ a informačních nástěnek. Mají možnost individuálních konzultací a jsou zváni ke společným akcím školy.

Při nástupu dítěte podporujeme postupnou adaptaci podle jeho individuálních potřeb. V případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Při přechodu dítěte do základní školy poskytujeme rodičům informace o zápisech, školní zralosti a možnostech další podpory. Podle možností organizujeme setkání, besedy, návštěvy základních škol a další společné aktivity. Informace o dítěti jsou předávány v souladu s právními předpisy a se souhlasem zákonných zástupců tam, kde je vyžadován.

4.3 Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy je od 6.30 do 16.00 hodin. Děti se v době od 6.30 do 7.00 hodin scházejí v jedné třídě, poté se rozdělují do svých kmenových tříd. V závěru provozu se děti podle aktuální situace opět mohou spojit.

Denní režim je pružný a umožňuje reagovat na aktuální potřeby dětí, průběh vzdělávání, počasí i mimořádné situace. Při organizaci dne je mezi jednotlivými jídlý zachováván přibližně tříhodinový interval.

Vzdělávání je organizováno tak, aby dětem poskytovalo dostatek jistoty a bezpečí a zároveň prostor pro vlastní volbu, samostatnost a spontánní činnost. Denní režim je pružný a reaguje na aktuální potřeby dětí, průběh vzdělávání i mimořádné situace.

Děti mají v průběhu dne prostor pro spontánní hru, řízené i nepřímé řízené činnosti, pohyb, pobyt venku, odpočinek, klidové aktivity i individuální práci. Jednotlivé činnosti nejsou vázány rigidním časovým rozvrhem, ale navazují na sebe podle situace a potřeb dětí.

Při organizaci vzdělávání dbáme zejména na:

- bezpečné prostředí a dostatečný dohled;
- respektování individuálního tempa dítěte;
- možnost volby činností;
- vyváženost spontánních a plánovaných aktivit;

- dostatek pohybu a pobytu venku;
- prostor pro odpočinek a klid;
- respekt k biologickým potřebám dítěte;
- vytváření podmínek pro samostatnost a sebeobsluhu;
- pružnou reakci na změny a aktuální situace.

U předškolních dětí, které po obědě nespí, je po době odpočinku nabízena klidová činnost odpovídající jejich potřebám.

Dětem s podpůrnými opatřeními jsou vytvářeny podmínky podle jejich individuálních potřeb a doporučení školského poradenského zařízení. Organizace vzdělávání je podle potřeby upravována tak, aby se mohly co nejlépe zapojovat do společného života třídy.

Při pobytu mimo budovu školy a při přesunech je věnována zvýšená pozornost bezpečnosti dětí, přehlednému uspořádání skupiny a průběžnému dohledu.

Vstup třetích osob do budovy je organizován s ohledem na bezpečnost dětí. Škola využívá elektronický zámek s kamerou a nastavuje jasná pravidla pro vstup návštěv a dalších osob.

Denní režim a časové uspořádání činností jsou orientační a mohou být upravovány podle aktuální situace, potřeb dětí a charakteru vzdělávací nabídky.

4.4 Životospráva

Denní režim respektuje biologické potřeby dětí a vytváří dostatek prostoru pro pohyb, pobyt venku, hru, odpočinek a klidové činnosti.

Děti jsou vedeny k vnímání vlastních potřeb, přiměřené seberegulaci a postupnému osamostatňování. Respektujeme rozdílné tempo dětí a jejich aktuální fyzickou i psychickou kondici.

Strava je pestrá a vyvážená. Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování a k vytváření zdravého vztahu k jídlu. V přiměřené míře mají možnost volby a nejsou do jídla nuceny.

4.5 Věcné podmínky

Prostředí mateřské školy je uspořádáno tak, aby bylo pro děti bezpečné, přehledné a podnětné. Nabízí prostor pro spontánní hru, tvoření, pohyb, společnou práci i odpočinek.

Hračky, pomůcky a materiály odpovídají věku a potřebám dětí a jsou jim v co největší míře dostupné. Jejich uspořádání podporuje samostatnost, tvořivost a vlastní rozhodování dětí.

Součástí prostředí jsou také klidové koutky, které umožňují dítěti na určitou dobu odejít z hlavního dění a odpočinout si.

Školní zahrada je využívána jako přirozené pokračování vzdělávacího prostoru školy. Děti zde mají možnost pohybu, pozorování přírody, pěstitelských a praktických činností.

„Zahrada je také třída.“

4.6 Digitální technologie a pomůcky

Mateřská škola využívá tablety, mikroskop, lupy, barometr, ALBI knihy, interaktivní tužky a sluchátka. Tyto pomůcky používáme smysluplně a přiměřeně věku dětí, zejména při badatelských činnostech, dokumentování, tvoření a poznávání okolního světa.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Název programu, motto a vize

Název vzdělávacího programu: Pohádkový svět.

„Děti objevují svět v bezpečí.“

Naším cílem je mateřská škola, ve které se děti cítí bezpečně, přijímaně a mají dostatek prostoru k objevování, tvoření, pohybu, navazování vztahů a postupnému osamostatňování.

Vzdělávání stavíme na respektujícím přístupu, důvěře, spolupráci s rodinou a na přirozeném učení prostřednictvím hry, zkušenosti a vlastního prožitku.

5.2 Hlavní cíle vzdělávání

Usilujeme o to, aby dítě:

- rozvíjelo svou osobnost v tělesné, psychické a sociální oblasti;
- získávalo důvěru ve vlastní schopnosti;
- dokázalo navazovat vztahy a spolupracovat s druhými;
- bylo samostatné a přiměřeně odpovědné;
- mělo pozitivní vztah k pohybu, zdraví a bezpečí;
- bylo zvědavé, aktivní a mělo chuť objevovat;
- rozvíjelo řeč, myšlení, fantazii a tvořivost;
- získávalo vztah k přírodě, místu, ve kterém žije, i širšímu světu;
- bylo připravené pokračovat v dalším vzdělávání.

5.3 Pojetí vzdělávání a vzdělávací strategie

Vzdělávání vychází z potřeb, možností, zkušeností a zájmů dětí. Učitelka není pouze organizátorem činností, ale především průvodcem dítěte, který vytváří podnětné prostředí, nabízí příležitosti k učení a citlivě reaguje na individuální potřeby každého dítěte.

Důraz klademe na hru, vlastní zkušenost, prožitek, pohyb, komunikaci, spolupráci, tvořivost a přímý kontakt s okolním světem. Vzdělávací nabídka není chápána jako soubor povinných činností, ale jako promyšlená nabídka příležitostí, ze kterých může dítě aktivně čerpat.

Ve vzdělávání využíváme zejména prožítkové učení, učení hrou, situační a kooperativní učení, badatelské činnosti, tvořivé metody, práci v připraveném prostředí a přirozené tematické či projektové propojování zkušeností dětí.

5.4 Pedagogická diagnostika a plánování vzdělávání

Pedagogická diagnostika je přirozenou a průběžnou součástí práce učitelky. Slouží k poznávání individuálních potřeb, možností, zájmů a pokroků dítěte a je východiskem pro další plánování vzdělávací nabídky.

Dítě neposuzujeme ve srovnání s ostatními dětmi, ale sledujeme jeho vlastní vývoj a pokrok.

Při pedagogické diagnostice využíváme zejména:

- každodenní pozorování dítěte v různých situacích;
- rozhovory s dítětem;
- analýzu jeho činností a výtvorů;
- průběžnou dokumentaci pokroků;
- informace získané od zákonných zástupců;
- vzájemné sdílení mezi pedagogy.

Výsledky pedagogické diagnostiky využívají učitelky při plánování vzdělávání. Nejprve vycházejí z klíčových očekávaných výsledků učení, následně volí odpovídající očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí a podle nich připravují konkrétní vzdělávací nabídku.

Integrované bloky představují rámec, který učitelkám poskytuje společný směr, ale neurčuje pevná témata ani jednotný postup. Konkrétní témata a činnosti vznikají podle potřeb a zájmů dětí, aktuální situace a výsledků pedagogické diagnostiky.

Děti jsou do plánování přiměřeně zapojovány. Jejich otázky, nápady, zkušenosti a aktuální zájem mohou ovlivňovat obsah i průběh vzdělávací nabídky.

Pedagogická diagnostika není jednorázovým hodnocením. Je průběžně vyhodnocována a podle nových zjištění učitelky vzdělávací nabídku upravují.

**Pedagogická diagnostika → klíčové OVU → oblastní OVU → vzdělávací nabídka
→ reflexe a další plánování**

5.5 Klíčové kompetence

Vzdělávání v mateřské škole směřuje k postupnému rozvoji klíčových kompetencí, které dítě využívá při učení, v běžném životě, ve vztazích s druhými i při dalším vzdělávání.

Rozvoj kompetencí probíhá přirozeně v každodenních situacích, při hře, společných činnostech, samostatném objevování, řešení problémů i při komunikaci s dětmi a dospělými. Jednotlivé kompetence se vzájemně prolínají a nerozvíjíme je odděleně.

- **Kompetence k učení** – dítě objevuje, zkoumá, využívá vlastní zkušenosti a má radost z poznávání.
- **Kompetence komunikační** – vyjadřuje své myšlenky a potřeby, naslouchá druhým a přiměřeně komunikuje v různých situacích.
- **Kompetence osobnostní a sociální** – poznává samo sebe, vytváří vztahy, spolupracuje a učí se zvládat své emoce a jednání.
- **Kompetence k občanství a udržitelnosti** – respektuje druhé, společná pravidla a vytváří si odpovědný vztah k prostředí, ve kterém žije.
- **Kompetence k podnikavosti a pracovní** – je aktivní, samostatné, přichází s vlastními nápady, spolupracuje a dokončuje započatou činnost.
- **Kompetence k řešení problémů** – všímá si problémových situací, hledá různá řešení, ověřuje je a využívá získané zkušenosti.
- **Kompetence kulturní** – vnímá kulturní a umělecké podněty, tvořivě se vyjadřuje a seznamuje se s tradicemi a kulturním prostředím.
- **Kompetence digitální** – přiměřeně využívá digitální technologie při poznávání, tvoření a získávání zkušeností a postupně si vytváří povědomí o jejich možnostech i rizicích.

Klíčové kompetence jsou rozvíjeny napříč všemi integrovanými bloky a jsou jedním z východisek při plánování vzdělávací nabídky.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah tvoří motivační rámec Pohádkový svět a tři široce pojaté integrované bloky. Bloky se vzájemně prolínají a umožňují reagovat na aktuální potřeby, zájmy a zkušenosti dětí. Očekávané výsledky učení nejsou pevně vázány pouze na jeden integrovaný blok; v průběhu vzdělávání se k nim děti mohou vracet v různých souvislostech.

Integrované bloky představují rámec vzdělávání. Konkrétní vzdělávací nabídku učitelky vytvářejí podle výsledků pedagogické diagnostiky, zájmů dětí a aktuálních vzdělávacích příležitostí.

V průběhu předškolního vzdělávání jsou prostřednictvím integrovaných bloků rozvíjeny očekávané výsledky učení všech čtyř vzdělávacích oblastí.

6.1 Pohádkový svět naší mateřské školy

Pohádky a známé dětské postavy jsou přirozenou součástí života dětí a v naší mateřské škole je využíváme jako motivační a inspirační prvek.

Pohádkoví průvodci pomáhají dětem vstupovat do témat, podporují fantazii, komunikaci, tvořivost a společné prožívání. Neurčují však samotný vzdělávací obsah ani nejsou pevným plánovacím rámcem. Pedagogové je využívají podle aktuálního tématu, zájmu dětí a konkrétní vzdělávací situace.

Období	Pohádkoví průvodci
Podzim	Krteček, Večerníček, Víla Amálka
Zima	Malá čarodějnice, Hajný Robátko, Rákosníček
Jaro	Bob a Bobek, Křemílek a Vochomůrka, Rumcajs a Manka
Léto	Ferda Mravenec – průvodce při poznávání naší země i světa

Pohádkové postavy mohou provázet děti při vyprávění, dramatizaci, tvoření, objevování, pohybu, poznávání přírody, tradic i běžných životních situací. Jejich využití je vždy prostředkem k naplnění vzdělávacího záměru, nikoli cílem samo o sobě.

6.2 Integrované bloky

6.2.1 Integrovaný blok – Poznávám sebe a druhé

Charakteristika

Integrovaný blok je zaměřen na dítě, jeho tělo, prožívání, potřeby a vztahy s druhými lidmi. Podporuje bezpečnou adaptaci na prostředí mateřské školy, vytváření vztahů, samostatnost, sebeobsluhu, zdravé životní návyky a schopnost orientovat se ve vlastních emocích.

Děti poznávají své možnosti a schopnosti, učí se vnímat potřeby své i druhých, spolupracovat, domlouvat se a respektovat společně vytvořená pravidla. Přírozenou součástí bloku jsou pohybové činnosti, péče o zdraví a bezpečí a situace, které vedou k rozvoji vytrvalosti, samostatnosti a odpovědnosti.

Pedagogický záměr

Pedagogové vytvářejí prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně, přijímaně a může postupně získávat jistotu v nových situacích. Podporují jeho schopnost poznávat sebe sama, vyjadřovat své potřeby a emoce, navazovat vztahy a být aktivním členem skupiny.

Vedou děti k samostatnosti, zdravému životnímu stylu, bezpečnému chování a radosti z pohybu. Nabízejí dostatek příležitostí k přirozené spolupráci, vzájemné pomoci, řešení běžných konfliktů a společnému rozhodování.

Očekávané výsledky učení – výběr

Integrovaný blok směřuje zejména k těmto očekávaným výsledkům učení:

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.
- Naplňuje své biologické potřeby.
- Zvládá základní pohybové dovednosti.
- Vyhledává příležitosti k pohybu.
- Zvládá sebeobsluhu.
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.
- Překonává fyzické překážky.
- Má osvojené základní hygienické návyky.
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.
- Vyrovnává se s neúspěchem.
- Poradí si v nové situaci.
- Začlení se do skupiny.
- Navazuje a udržuje dětská přátelství.
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

Uvedené očekávané výsledky učení představují hlavní směřování integrovaného bloku. V průběhu vzdělávání se podle potřeb dětí, pedagogické diagnostiky a aktuálních vzdělávacích příležitostí přirozeně uplatňují i další očekávané výsledky učení.

Možné vzdělávací tematické celky

- Vítej ve školce
- Já a moji kamarádi
- Moje rodina
- Moje tělo
- Co potřebuji ke zdraví
- Jak se cítím

- Umíme si pomáhat
- Pravidla, která nám pomáhají
- Bezpečně doma, ve školce i venku
- Pohyb pro radost
- Co už zvládnou sám
- Lidé kolem nás a jejich práce

Uvedené tematické celky jsou inspirací. Konkrétní vzdělávací nabídku učitelky vytvářejí podle výsledků pedagogické diagnostiky, zájmů dětí a aktuálních vzdělávacích příležitostí.

Příklady vzdělávacích příležitostí

Děti mají příležitost:

- poznávat své tělo a jeho možnosti;
- rozvíjet pohybové dovednosti při spontánních i řízených činnostech v interiéru i venku;
- překonávat přiměřené pohybové překážky a rozvíjet vytrvalost, sílu a odolnost;
- upevňovat hygienické, sebeobslužné a stravovací návyky;
- poznávat, co prospívá zdraví a co mu může škodit;
- učit se bezpečnému chování a používání ochranných pomůcek;
- pojmenovávat a přiměřeně vyjadřovat své emoce;
- zažívat úspěch i učit se vyrovnávat s neúspěchem;
- navazovat přátelství, spolupracovat a domlouvat se;
- spoluvytvářet pravidla společného soužití a chápat jejich význam;
- řešit běžné konfliktní situace dohodou;
- postupně zvládat odloučení od blízkých a orientovat se v prostředí mateřské školy;
- přebírat přiměřenou odpovědnost za sebe, své věci a společné prostředí.

Evaluace

Pedagogové průběžně sledují, jak dítě:

- zvládá adaptaci a orientaci v prostředí mateřské školy;
- postupuje v samostatnosti a sebeobsluze;
- rozvíjí své pohybové dovednosti a fyzickou zdatnost;
- pečuje o své zdraví a bezpečí;
- rozpoznává a vyjadřuje své emoce;
- navazuje vztahy a spolupracuje s druhými;
- respektuje dohodnutá pravidla a zvládá běžné sociální situace;
- naplňuje očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí.

Výsledky pedagogického pozorování a diagnostiky využívají učitelky při dalším plánování vzdělávací nabídky.

6.2.2 Integrovaný blok – Objevují svět kolem sebe

Charakteristika

Integrovaný blok je zaměřen na poznávání přírodního, společenského a technického prostředí. Podporuje dětskou zvědavost, všímavost a potřebu objevovat, zkoumat a hledat souvislosti.

Děti získávají zkušenosti přímým pozorováním, experimentováním, porovnáváním, tříděním a praktickou činností. Poznávají přírodu a její proměny, místo, ve kterém žijí, svět lidí, techniky i širší okolí. Učí se orientovat v prostoru a čase, pracovat s množstvím, tvary a vztahy mezi objekty a hledat vlastní cesty k řešení problémů. Součástí bloku je také vytváření odpovědného vztahu k přírodě a životnímu prostředí.

Pedagogický záměr

Pedagogové podporují přirozenou zvědavost dětí a vytvářejí dostatek příležitostí k samostatnému objevování a získávání zkušeností. Vedou děti k tomu, aby si všímaly změn a souvislostí, kladly otázky, hledaly odpovědi, ověřovaly své předpoklady a ne bály se hledat různá řešení.

Dětem nabízejí příležitosti k poznávání přírody, společnosti a techniky prostřednictvím přímé zkušenosti, pobytu venku, badatelských činností, her, experimentů a práce s různými materiály a pomůckami. Podporují také rozvoj předmatematických představ, prostorové orientace a informatického myšlení.

Očekávané výsledky učení – výběr

Integrovaný blok směřuje zejména k těmto očekávaným výsledkům učení:

- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.
- Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.
- Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.
- Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.
- Ověří správnost řešení.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
- Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole, i širším prostředí – okolí mateřské školy a v obci.
- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí.
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
- Respektuje různé formy života.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.
- Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

Uvedené očekávané výsledky učení představují hlavní směřování integrovaného bloku. V průběhu vzdělávání se podle potřeb dětí, pedagogické diagnostiky a aktuálních vzdělávacích příležitostí přirozeně uplatňují i další očekávané výsledky učení.

Možné vzdělávací tematické celky

- Podzim kolem nás
- Les a jeho obyvatelé
- Zvířata a jejich svět
- Zima a její proměny
- Voda kolem nás
- Jaro se probouzí
- Rostliny od semínka
- Hmyz a další drobní živočichové
- Naše město
- Doprava a cestování
- Povolání a svět práce
- Chráníme naši planetu
- Vesmír a planety
- Co umí stroje a technika
- Pokusy a objevy
- Tvary, čísla a prostor kolem nás

Uvedené tematické celky jsou inspirací. Konkrétní vzdělávací nabídku učitelky vytvářejí podle výsledků pedagogické diagnostiky, zájmů dětí a aktuálních vzdělávacích příležitostí.

Příklady vzdělávacích příležitostí

Děti mají příležitost:

- pozorovat přírodu a její proměny v průběhu roku;
- poznávat rostliny, živočichy a neživou přírodu;
- pečovat o rostliny a živočichy a učit se respektovat různé formy života;
- poznávat své bezprostřední okolí, obec a významná místa;
- získávat zkušenosti s různými povoláními, lidskou činností a technikou;
- experimentovat, zkoumat, porovnávat a ověřovat své předpoklady;
- třídit a uspořádávat předměty podle různých vlastností a kritérií;
- pracovat s množstvím a počtem při přirozených každodenních situacích;
- poznávat rovinné a prostorové útvary a sestavovat objekty podle předlohy;
- orientovat se v prostoru, rovině a základních časových vztazích;
- porovnávat velikost a míru objektů;
- hledat příčiny a důsledky a objevovat vztahy mezi jevy;
- řešit jednoduché problémové situace a ověřovat správnost řešení;
- poznávat principy šetrného zacházení s přírodními zdroji a životním prostředím;
- využívat přiměřené digitální technologie při pozorování, zkoumání a získávání informací.

Evaluace

Pedagogové průběžně sledují, jak dítě:

- projevuje zájem o poznávání a objevování;
- využívá své zkušenosti při řešení nových situací;
- pozoruje, porovnává, třídí a hledá souvislosti;
- postupuje při řešení jednoduchého problému a ověřuje své řešení;
- rozvíjí předmatematické představy a orientaci v prostoru a čase;

- získává poznatky o přírodě, společnosti a technice;
- orientuje se ve svém blízkém prostředí;
- vytváří si odpovědný vztah k přírodě a životnímu prostředí;
- využívá vhodné pomůcky a technologie při poznávání;
- naplňuje očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí.

Výsledky pedagogického pozorování a diagnostiky využívají učitelky při dalším plánování vzdělávací nabídky.

6.2.3 Integrovaný blok – Vyprávím, tvořím a prožívám

Charakteristika

Integrovaný blok je zaměřen na rozvoj řeči, komunikace, představivosti, fantazie a tvořivého vyjadřování dítěte. Podporuje vztah ke knihám, příběhům, hudbě, výtvarnému umění, dramatickým a pohybovým činnostem i kulturním tradicím.

Děti získávají příležitosti vyjadřovat své myšlenky, představy, pocity a prožitky různými způsoby. Naslouchají, vyprávějí, pracují s příběhem, knihou, obrazem, hudbou i dalšími kulturními podněty. Rozvíjejí své komunikační schopnosti, předčtenářské dovednosti a přirozený zájem o psanou řeč. Při tvořivých činnostech využívají různé materiály, techniky, nástroje a přiměřeně také digitální technologie.

Pedagogický záměr

Pedagogové vytvářejí prostředí, ve kterém mají děti dostatek příležitostí mluvit, naslouchat, vyprávět, tvořit a sdílet své prožitky. Podporují přirozený rozvoj řeči, slovní zásoby, správného vyjadřování i schopnosti porozumět sdělení druhého.

Prostřednictvím literárních, hudebních, výtvarných, dramatických a pohybových činností rozvíjejí fantazii, tvořivost a citlivost dětí k umění a kultuře. Nabízejí dětem možnost hledat vlastní způsob vyjádření a oceňují především jejich nápad, úsilí a osobité řešení.

Očekávané výsledky učení – výběr

Integrovaný blok směřuje zejména k těmto očekávaným výsledkům učení:

- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci, jevy, kterými je obklopeno.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozpoznává rým, rytmičuje.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.
- Formuluje instrukce a předá je ostatním.
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.
- Využije vhodné předměty a materiály pro vyjádření své fantazie.
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

Uvedené očekávané výsledky učení představují hlavní směřování integrovaného bloku. V průběhu vzdělávání se podle potřeb dětí, pedagogické diagnostiky a aktuálních vzdělávacích příležitostí přirozeně uplatňují i další očekávané výsledky učení.

Možné vzdělávací tematické celky

- Kniha a příběhy
- Pohádky a jejich hrdinové
- Vyprávíme si
- Hudba kolem nás
- Zpíváme a hrajeme
- Pohybujeme se s hudbou
- Barvy, tvary a naše fantazie
- Tvoříme z různých materiálů
- Divadlo a dramatické hry
- Tradice a slavnosti
- Advent a Vánoce
- Masopust
- Velikonoce
- Naše oblíbené knihy
- Co nám vypráví obrázek
- Tvoříme i s digitálními technologiemi

Uvedené tematické celky jsou inspirací. Konkrétní vzdělávací nabídku učitelky vytvářejí podle výsledků pedagogické diagnostiky, zájmů dětí a aktuálních vzdělávacích příležitostí.

Příklady vzdělávacích příležitostí

Děti mají příležitost:

- přirozeně komunikovat s dětmi i dospělými;
- rozšiřovat slovní zásobu a vyjadřovat své myšlenky ve větách;
- procvičovat výslovnost, dech, tempo a intonaci řeči;
- naslouchat předčítanému textu a soustředěně sledovat děj;
- vyprávět jednoduché příběhy a vlastní zážitky;
- zapamatovat si a reprodukovat krátké texty;
- pracovat s rýmem, rytmem, zvukem a hláskou;
- vybírat si knihy a časopisy podle vlastního zájmu;
- přemýšlet o ději a jednání postav, předvídat jeho pokračování a hledat vlastní zakončení příběhu;
- seznamovat se se symboly, piktogramy a dalšími znaky;
- vyjadřovat své představy a fantazii výtvarně, hudebně, pohybově a dramaticky;
- zpívat, rytmitizovat, doprovázet hudbu pohybem a hrou na jednoduché nástroje;
- tvořit z různých materiálů a experimentovat s výtvarnými a pracovními technikami;
- seznamovat se s tradicemi, kulturním prostředím a uměleckými podněty;
- využívat vhodné digitální technologie jako jeden z prostředků tvoření a vyjádření.

Evaluace

Pedagogové průběžně sledují, jak dítě:

- komunikuje a vyjadřuje své myšlenky, potřeby a zážitky;
- rozumí mluvenému slovu a předčítanému textu;
- rozvíjí své řečové a předčtenářské dovednosti;
- projevuje zájem o knihy, příběhy a další kulturní podněty;
- využívá fantazii a tvořivost;
- vyjadřuje své představy a prožitky různými prostředky;
- zapojuje se do hudebních, pohybových, výtvarných a dramatických činností;
- přijímá a prožívá kulturní tradice;
- naplňuje očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí.

Výsledky pedagogického pozorování a diagnostiky využívají učitelky při dalším plánování vzdělávací nabídky.

7. Evaluace a autoevaluace školy

Evaluace je přirozenou součástí práce mateřské školy. Slouží k průběžnému posuzování kvality vzdělávání, podmínek školy i vlastní pedagogické práce a především k jejich dalšímu zlepšování.

Při evaluaci vycházíme z pozorování běžného života školy, pedagogické diagnostiky, reflexe vzdělávací činnosti, rozhovorů v pedagogickém týmu, zpětné vazby dětí a zákonných zástupců a z dalších dostupných podkladů.

7.1 Sledujeme zejména

- zda podmínky vzdělávání odpovídají potřebám dětí;
- kvalitu pedagogické práce a používaných vzdělávacích strategií;
- naplňování cílů a záměrů ŠVP;
- naplňování očekávaných výsledků učení;
- pokroky jednotlivých dětí a účinnost podpory jejich rozvoje;
- klima tříd a školy;
- spolupráci pedagogického týmu;
- spolupráci se zákonnými zástupci;
- materiální a organizační podmínky školy.

7.2 Evaluace vzdělávacího procesu

Učitelky průběžně reflektují průběh vzdělávání a posuzují, zda zvolená vzdělávací nabídka odpovídala potřebám, možnostem a zájmům dětí. Sledují aktivitu a zapojení dětí, jejich pokroky, naplňování očekávaných výsledků učení a účinnost použitých vzdělávacích strategií. Zjištění využívají při dalším plánování vzdělávání.

7.3 Evaluace integrovaných bloků

Integrované bloky jsou vyhodnocovány průběžně v souvislosti s jejich realizací. Hodnocení se nezaměřuje na splnění všech uvedených témat, ale na to, zda vytvořená vzdělávací nabídka vedla k rozvoji dětí a naplňování očekávaných výsledků učení.

7.4 Autoevaluace pedagogů

Pedagogové pravidelně reflektují vlastní práci, zvolené vzdělávací strategie, komunikaci s dětmi, schopnost reagovat na jejich individuální potřeby a způsob využívání výsledků pedagogické diagnostiky.

Vzájemná spolupráce, sdílení zkušeností a profesní rozhovor jsou součástí společného učení pedagogického týmu.

7.5 Evaluace školy

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje podmínky vzdělávání, kvalitu pedagogické práce, spolupráci zaměstnanců, fungování organizace školy a naplňování ŠVP. Využívá zejména hospitační činnost, pedagogické porady, kontrolní činnost, rozhovory se zaměstnanci a zpětnou vazbu zákonných zástupců.

Výsledky evaluace jsou využívány při plánování dalšího rozvoje školy a při úpravách ŠVP.

7.6 Přehled evaluace

Oblast	Způsob / nástroje	Kdy	Kdo
Vzdělávací proces a vzdělávací nabídka	pozorování, reflexe, pedagogická diagnostika, třídní plánování	průběžně	učitelky
Pokroky dětí a naplňování OVU	pedagogická diagnostika, portfolio, rozhovor, analýza činností	průběžně	učitelky
Integrované bloky	společná reflexe, pedagogická porada, záznamy z plánování	průběžně a při celkovém ročním vyhodnocení	pedagogický tým
Psychosociální a organizační podmínky	pozorování klimatu, rozhovory, hospitace, kontrolní činnost	průběžně	ředitelka a pedagogický tým
Spolupráce se zákonnými zástupci	rozhovory, konzultace, zpětná vazba, případně dotazník	průběžně, dle potřeby	ředitelka a pedagogický tým
Pedagogická práce a profesní rozvoj	sebereflexe, hospitace, vzájemné sdílení, pedagogické porady	průběžně	ředitelka a pedagogové
Soulad a aktuálnost ŠVP	analýza dokumentu, pedagogická porada, výsledky vlastní i externí evaluace	minimálně 1× ročně a při změnách RVP/legislativy	ředitelka a pedagogický tým

Evaluace není cílem sama o sobě. Je prostředkem k tomu, aby škola dokázala včas rozpoznat, co se daří, co je třeba změnit a jak dále podporovat rozvoj dětí i kvalitu vzdělávání.

Školní vzdělávací program „Pohádkový svět“